

**Główny Inspektorat
Ochrony Środowiska**

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
Departament Monitoringu Środowiska
Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
ul. Langiewicza 26, 35-101 Rzeszów

***Stan środowiska na terenie powiatu stalowowolskiego
w 2023 r. w świetle badań realizowanych
w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska***

Rzeszów, wrzesień 2024 r.

**Opracowany w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
Departamentu Monitoringu Środowiska
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
przez zespół w składzie:**

Jolanta Bieniek
Anna Radomska
Tomasz Rybak
Katarzyna Styś

Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
Departament Monitoringu Środowiska

/ – podpisany cyfrowo/

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	3
2. OCENA STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH	8
3. OCENA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	13
4. OCENA POZIOMÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH W ŚRODOWISKU	14
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	14

WSTĘP

Podstawą do sporządzenia opracowania było pismo Starosty Stalowowolskiego w sprawie przekazania informacji o stanie środowiska na terenie powiatu stalowowolskiego skierowane do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Rzeszowie w dniu 5 sierpnia 2024 r.

Przedmiotem opracowania jest syntetyczna informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu sporządzona w oparciu o dane uzyskane w ramach realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) na terenie województwa podkarpackiego. Na obszarze powiatu stalowowolskiego badania wykonane zostały przez Centralne Laboratorium Badawcze Oddział w Rzeszowie w zakresie trzech podsystemów: monitoringu jakości powietrza, monitoringu jakości wód powierzchniowych oraz monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych. W roku 2023 na terenie powiatu stalowowolskiego nie prowadzono pomiarów hałasu komunikacyjnego.

Badania monitoringowe jakości wód podziemnych realizowane są na poziomie krajowym przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie GIOŚ. Powiat stalowowolski położony jest w obrębie 5 jednolitych części wód podziemnych: PLGW2000118, PLGW2000119, PLGW2000135, PLGW2000136, PLGW2000117 (niewielki fragment w północno-zachodniej części powiatu w obrębie administracyjnym Chwałowice). Wyniki badań oraz wyniki klasyfikacji stanu jednolitych części wód podziemnych dostępne są na portalu Monitoring jakości wód podziemnych pod adresem: <https://mjwp.gios.gov.pl>.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski realizowany jest od roku 1995 w 5-letnich odstępach czasowych. Próbkę glebowe pobierane są z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie GIOŚ. Kolejny siódmy cykl pomiarowy rozpocznie się w roku 2025. W związku z tym w 2023 r. nie były wykonywane żadne prace w ramach tego monitoringu. Na terenie powiatu stalowowolskiego w ramach sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski brak punktów pomiarowych. Najbliżej powiatu zlokalizowany jest punkt nr 385 miejscowość Nisko, powiat niżański. Szczegółowe wyniki badań dla punktu pomiarowego nr 385 są dostępne pod adresem: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=385

Upowszechnianie wyników badań monitoringowych wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska odbywa się poprzez zamieszczanie ich w raportach, komunikatach i informacjach o stanie środowiska. Materiały dostępne są na stronie GIOŚ w zakładce „Monitoring i ocena stanu środowiska”.

1. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach za rok poprzedni, a następnie na jej podstawie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według kryterium ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin.

Roczne oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do substancji, dla których w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r., poz. 845), określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych, docelowych i celu długoterminowego w powietrzu.

Ocenie pod kątem ochrony zdrowia podlega 12 substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM₁₀ (o średnicy do 10 µm), pył zawieszony PM_{2,5} (o średnicy do 2,5 µm), metale ciężkie: arsen, kadm, nikiel i ołów oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz benzo(a)piren oznaczany w pyłe zawieszonym PM₁₀. Ze względu na ochronę roślin ocenie podlegają 3 substancje: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon.

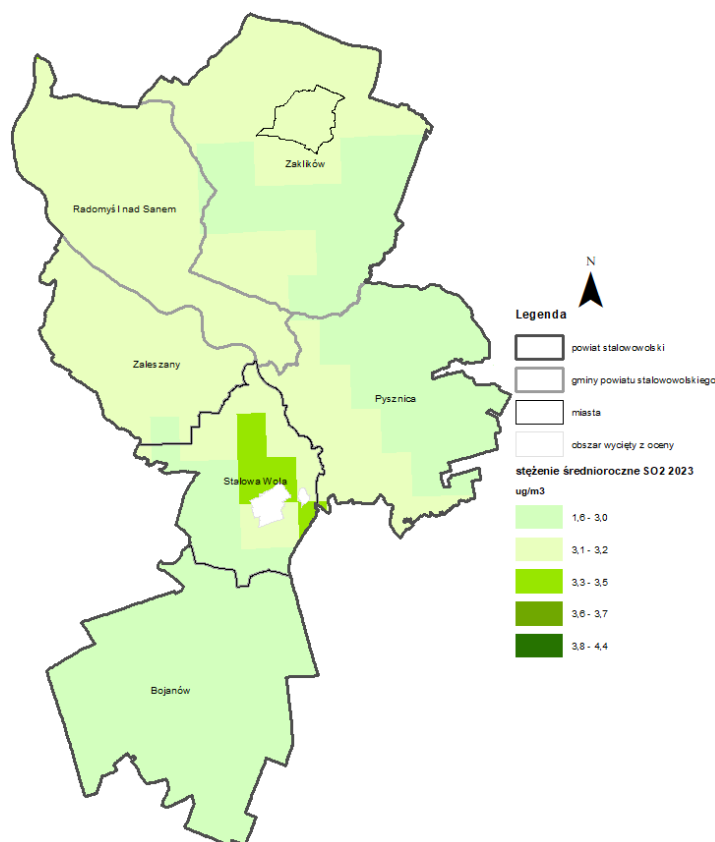
Powiat stalowowolski znajduje się w obrębie strefy podkarpackiej. W 2023 r. na terenie powiatu pomiary jakości powietrza prowadzone były na jednej stałej stacji pomiarowej zlokalizowanej w mieście Stalowa Wola przy ul. Wojska Polskiego, na której prowadzone były pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu.

Stacja monitoringu jakości powietrza w mieście Stalowa Wola – materiały GIOŚ RWMŚ w Rzeszowie

Ocena zanieczyszczenia powietrza na terenie powiatu stalowowolskiego opracowana została na podstawie wyników badań ze stacji pomiarowych oraz wyników modelowania zanieczyszczenia powietrza wykonanego na poziomie krajowym przez Zakład Modelowania Atmosfery i Klimatu Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie GIOŚ.

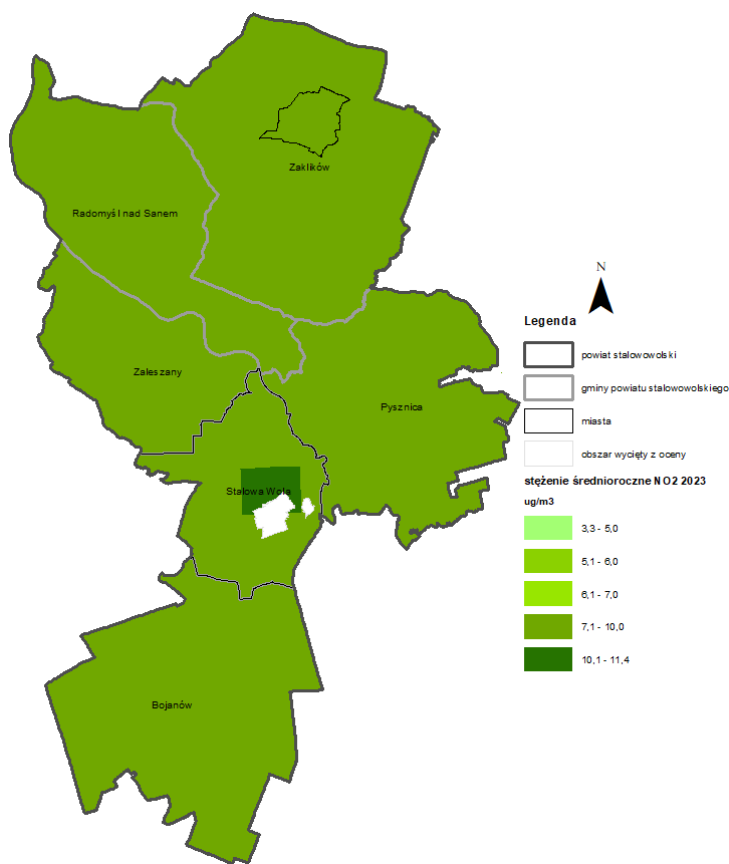
Stan zanieczyszczenia powietrza **dwutlenkiem siarki** na terenie powiatu stalowowolskiego utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2023 nie wskazały przekroczenia dopuszczalnego stężenia 1-godzinnego i stężenia dobowego dwutlenku siarki. Uwzględniana pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin norma średnioroczna dwutlenku siarki na poziomie $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ również nie została przekroczona. Stężenia średnioroczne na terenie powiatu wyniosły $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku siarki na terenie powiatu stalowowolskiego w 2023 r. - wyniki rocznej oceny jakości powietrza

Stan zanieczyszczenia powietrza **dwutlenkiem azotu** również utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego

dwutlenku azotu, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinnego. Na terenie powiatu stalowowolskiego stężenia średnioroczne dwutlenku azotu nie przekroczyły 30% normy rocznej (7- 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

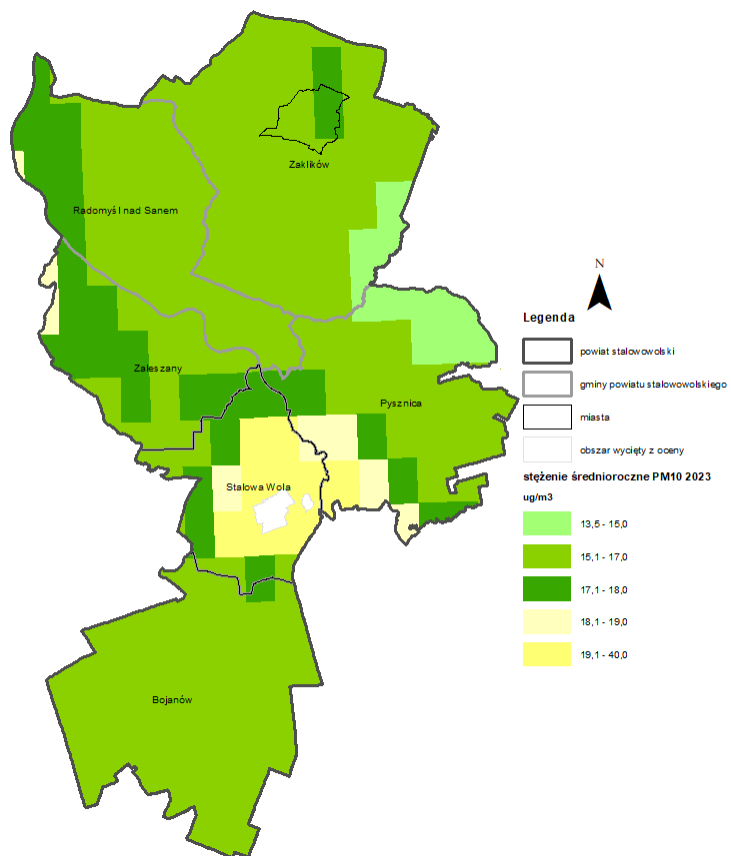

Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku azotu na terenie powiatu stalowowolskiego w 2023 r. - wyniki rocznej oceny jakości powietrza

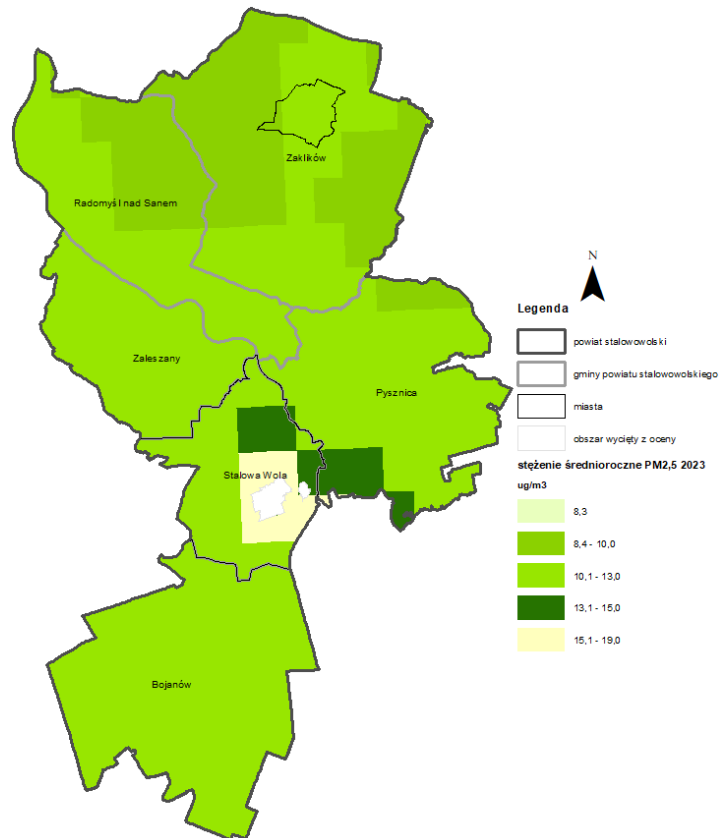
Badania zanieczyszczenia powietrza **pyłem zawieszonym PM10** prowadzono na stacji pomiarowej w Stalowej Woli. W roku 2023 na stacji nie odnotowano przekroczeń zarówno normy średniorocznej jak i dobowej. Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 wyniosło 21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (53% normy). Odnotowano 6 dni ze stężeniem dobowym pyłu zawieszonego PM10 powyżej 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnej liczbie dni nie więcej niż 35 w roku. Maksymalne stężenie dobowe pyłu zawieszonego PM10 wyniosło 64 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (128% normy).

Rozkład stężeń średniorocznych opracowany na potrzeby oceny rocznej potwierdził dotrzymanie normy rocznej i dobowej określonej dla pyłu zawieszonego PM10 na analizowanym terenie. Wartości średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 na terenie powiatu zawierały się w przedziale od 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (38-73% normy). Najwyższe stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 na poziomie 50% normy wskazane zostały na terenach miasta Stalowa Wola. W zakresie stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 określono wartość 36 max. wskazującego, czy na danym obszarze wystąpiło ponad 35 dni w ciągu roku ze stężeniem dobowym pyłu zawieszonego PM10 wyższym od 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Na terenie powiatu wartość 36 maksimum ze stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 nie przekroczyła 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, co oznacza, że dobowy poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 został dotrzymany.

Rozkład stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM2,5 wskazał na dotrzymanie normy określonej dla pyłu zawieszonego PM2,5 na analizowanym terenie. Wartości stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM2,5 zawierały się w przedziale od 9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (45-90% normy). Najwyższe stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5, powyżej 80% poziomu dopuszczalnego wskazane zostało na terenie miasta Stalowa Wola.

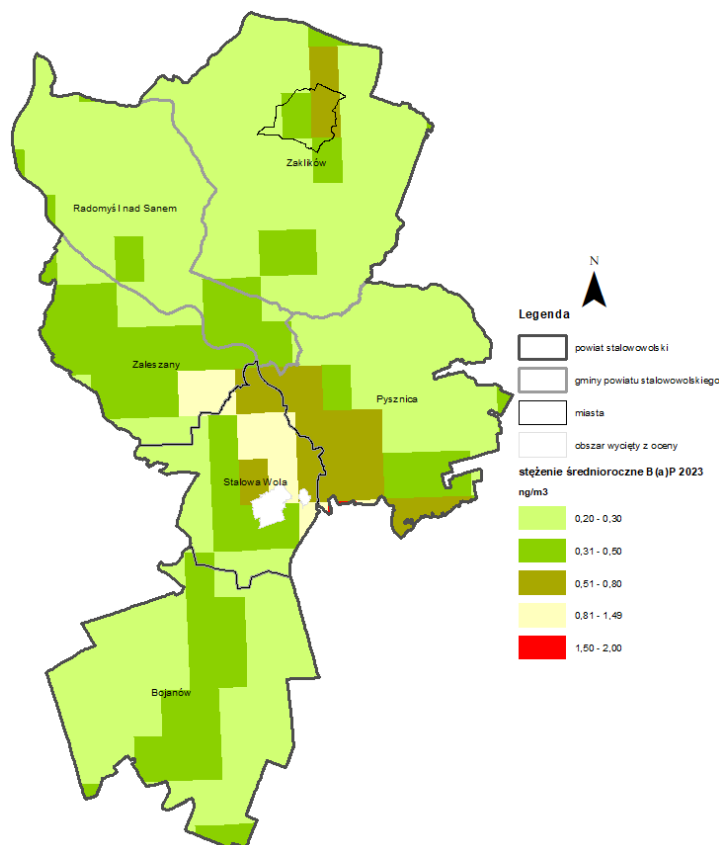
Rozkład stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM10 na terenie powiatu stalowowolskiego w 2023 r. - wyniki rocznej oceny jakości powietrza

Rozkład stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM2,5 na terenie powiatu stalowowolskiego w 2023 r. - wyniki rocznej oceny jakości powietrza

Badania **benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10** prowadzono na stanowisku pomiarowym w Stalowej Woli, gdzie dotrzymany został poziom docelowy. Stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu wyniosło 1 ng/m^3 (100% poziomu docelowego). Maksymalne stężenie tygodniowe benzo(a)pirenu odnotowane na stanowisku pomiarowym wyniosło $5,7 \text{ ng/m}^3$.

Wykonany na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu wskazał na występowanie na terenie powiatu stalowowolskiego wartości średniorocznych benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 w przedziale od $0,2 \text{ ng/m}^3$ do $1,7 \text{ ng/m}^3$. Obszar przekroczenia w zakresie B(a)P wskazany został na południu obrębu ewidencyjnego Pysznicza przy granicy z miastem Nisko.

Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu na terenie powiatu stalowowolskiego w 2023 r. - źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza

Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2023 wskazały, że liczba dni z przekroczeniem wartości docelowej **ozonu troposferycznego** na obszarze powiatu stalowowolskiego wyniosła od 0 do 4. Dotrzymanie poziomu docelowego ozonu w kryterium ochrony zdrowia określane jest na podstawie średniej z trzech lat. Liczba dni z maksymalną 8-godzinną średnią kroczącą wyższą od $120 \mu\text{g/m}^3$ za lata 2021-2023 na obszarze powiatu wyniosła od 0 do 4. Dopuszczalna częstość przekraczania poziomu docelowego w roku uśredniona w ciągu kolejnych trzech lat wynosi 25 dni. Dla danych trzyletnich najwięcej dni z przekroczeniami poziomu docelowego (4 dni) zlokalizowano na terenie gminy Bojanów (obręby ewidencyjne: Maziarnia, Korabina, Gwoździec i Cisów Las).

Nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego ozonu, którego termin osiągnięcia określony został na rok 2020. Poziom ten uznaje się za dotrzymany, jeśli w żadnej dobie pomiarowej roku kalendarzowego maksymalne stężenie 8-godzinne ozonu nie przekroczy $120 \mu\text{g/m}^3$. W roku 2023 na terenie powiatu stalowowolskiego poziom celu długoterminowego ozonu nie został dotrzymany, gdyż odnotowano dni z przekroczeniami.

Wyniki badań zanieczyszczenia powietrza benzenem, tlenkiem węgla, arsenem, kadmem, niklem i ołowiem realizowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykazały, że w roku 2023 poziomy kryterialne określone dla tych substancji zostały dotrzymane na terenie całego województwa podkarpackiego.

Wyniki rocznych ocen jakości powietrza dla województwa podkarpackiego znajdują się w opracowaniach dostępnych na portalu GIOŚ „Jakość powietrza” w zakładce „Informacje regionalne” - „Publikacje”.

2. OCENA STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania i ocena jakości wód powierzchniowych wykonywane są w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (jcw). Jednolita część powierzchniowych to jednostka gospodarowania wodami, którą może tworzyć m.in. rzeka, potok lub kanał na całej długości, ich odpowiednio wydzielona część (ciek na określonym odcinku) lub kilka cieków połączonych w umowną jednostkę. Zgodnie z ustawą Prawo wodne, wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny.

Ocena stanu jcw jest prowadzona na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego. W celu wykonania klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego dokonuje się interpretacji wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz elementów hydromorfologicznych, w odniesieniu do wartości granicznych klas jakości, określonych w odpowiednich przepisach dla poszczególnych wskaźników jakości wód. Klasyfikacja stanu chemicznego polega na określeniu stężeń substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających oznaczanych w wodzie i bocie (rybach i mięczakach) i porównaniu tych stężeń ze środowiskowymi normami jakości ustalonymi w odpowiednich przepisach.

Badania i oceny stanu wód dokonuje się w 6-letnich cyklach gospodarowania wodami. Od 2022 roku obowiązuje nowy cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmujący lata 2022-2027 oraz nowy wykaz jednolitych części wód. W obecnym cyklu wodnym obszar powiatu stalowowolskiego położony jest w zlewniach 28 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Jodłówka (kod: PLRW20001022989), Sanna (kod: PLRW200010219896), Bukowa od Rakowej do ujścia (kod: PLRW200011229499), Łukawica (kod: PLRW20001022969), San od Wisłoka do ujścia (kod: PLRW20001222999), Stary San (kod: PLRW20001022992), Osa (kod: PLRW200010219889), Żupawka (kod: RW200011219899), Łęg od Turki do ujścia (kod: PLRW200011219899), Chodcza (kod: PLRW200010229169), Barcówka (kod: PLRW20001022929), Pyszenka (kod: PLRW200010229329), Dopływ spod Rozwadowa (kod: PLRW20001022952), Rzeka Strachocka (kod: PLRW20001023129), Branna (kod: PLRW200010219869), Dopływ z Maziarni (kod: PLRW200010219874), Gilówka (kod: PLRW200010229489), Strug (PLRW2000102198929), Rudnia (PLRW200010227899), Grochalka (PLRW200010219852), Murynia (PLRW2000102198549), Dąbrówka (PLRW200010219669), Wisła od Wisłoki do Sanny (kod: PLRW2000122319), Sanna do Stanianki (PLRW20000623219), Sanna od Stanianki do ujścia (PLRW2000112329), Karasiówka (PLRW20000623249), Dopływ z Chwałowic (PLRW200010231589), Tuczyn (PLRW20000623269).

Szczegółowe informacje dotyczące m.in. typologii abiotycznej, statusu, celów środowiskowych określonych dla poszczególnych jednolitych części wód i ryzyka ich nieosiągnięcia, zostały przedstawione w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r., poz. 300).

W roku 2023 badaniami monitoringowymi objętych było 20 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu stalowowolskiego (w różnym zakresie wskaźników, w zależności od rodzaju prowadzonego monitoringu), z czego w 8 jcw reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne wyznaczone zostały w granicach administracyjnych powiatu (jcw oznaczone pogrubioną czcionką):

- 1. Jodłówka (kod: PLRW20001022989),**
- 2. Bukowa od Rakowej do ujścia (kod: PLRW200011229499),**
- 3. Łukawica (kod: PLRW20001022969),**
4. San od Wisłoka do ujścia (kod: PLRW20001222999),
- 5. Osa (kod: PLRW200010219889),**
6. Żupawka (kod: RW200011219899),
7. Łęg od Turki do ujścia (kod: PLRW200011219899),
8. Chodcza (kod: PLRW200010229169),
- 9. Barcówka (kod: PLRW20001022929),**
- 10. Dopływ spod Rozwadowa (kod: PLRW20001022952),**
- 11. Dopływ z Maziarni (kod: PLRW200010219874),**
- 12. Gilówka (kod: PLRW200010229489),**
13. Strug (PLRW2000102198929),
14. Rudnia (PLRW200010227899),

15. Grochalka (PLRW200010219852),
16. Dąbrówka (PLRW200010219669),
17. Wisła od Wiśłoki do Sanny (kod: PLRW2000122319),
18. Sanna do Stanianki (PLRW20000623219),
19. Sanna od Stanianki do ujścia (PLRW2000112329),
20. Dopływ z Chwałowic (PLRW200010231589).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1475), na podstawie badań wykonanych w roku 2023 dokonano jedynie klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikacji stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego jest dostępna w tabeli o nazwie „Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023” zamieszczonej pod adresem <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publications/RIVERS> w sekcji: Monitoring i ocena jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (wyniki klasyfikacji jcwp z terenu powiatu stalowowolskiego są dostępne we wskazanej tabeli pod poz.: 967, 1034, 1094, 1108, 1661, 1662, 1663, 1668, 1672, 1673, 1674, 1682, 1716, 1717, 1719, 1720, 1721, 1755, 1758, 1763).

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego za rok 2023, w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych wyznaczonych na jcwp, których zlewnie znajdują się w obrębie granic administracyjnych powiatu stalowowolskiego.

Poniżej omówiono wyniki klasyfikacji wskaźników jakości w monitorowanych jcwp:

I. Klasyfikacja elementów biologicznych:

Elementy biologiczne badane były w 7 jcwp. Klasyfikacja wykazała:

- 1 jcwp (Dąbrówka) w II klasie (dobry potencjał elementów biologicznych przy czym fitobentos i ichtiofauna sklasyfikowane zostały na poziomie klasy I),
- 2 jcwp (Wisła od Wiśłoki do Sanny i San od Wiśłoka do ujścia) w III klasie (umiarkowany stan elementów biologicznych),
- 3 jcwp (Osa, Strug, Łęg od Turki do ujścia) w IV klasie (słaby stan elementów biologicznych),
- 1 jcwp (Jodłówka) w V klasie (zły stan elementów biologicznych z uwagi na zły stan makrobezkręgowców bentosowych przy czym fitobentos sklasyfikowany został na poziomie klasy I, a ichtiofauna na poziomie klasy II).

II. Klasyfikacja elementów hydromorfologicznych:

Obserwacje elementów hydromorfologicznych przeprowadzono w 5 jcwp. Klasyfikacja wykazała:

- 2 jcwp (Jodłówka, Łęg od Turki do ujścia) w I klasie (bardzo dobry stan elementów hydromorfologicznych),
- 1 jcwp (Osa) w II klasie (dobry stan elementów hydromorfologicznych),
- 2 jcwp (Strug, Dąbrówka) w IV klasie (słaby stan/potencjał elementów hydromorfologicznych).

III. Klasyfikacja elementów fizykochemicznych:

Elementy fizykochemiczne monitorowano w różnym zakresie we wszystkich 20 jcwp. Klasyfikacja wykazała:

- 10 jcwp (Bukowa od Rakowej do ujścia, Łukawica, San od Wiśłoka do ujścia, Chodcza, Barcówka, Dopływ spod Rozwadowa, Gilówka, Rudnia, Wisła od Wiśłoki do Sanny, Sanna od Stanianki do ujścia) w I klasie (bardzo dobry stan/maksymalny potencjał),
- 4 jcwp (Dopływ z Maziarni, Strug, Grochalka, Sanna do Stanianki) w II klasie (dobry stan/potencjał),
- 6 jcwp (Jodłówka, Osa, Żupawka, Łęg od Turki do ujścia, Dąbrówka, Dopływ z Chwałowic) nie spełniało wymogów klasy II (stan/potencjał poniżej dobrego).

Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

Wskaźniki charakteryzujące występowanie specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych monitorowane były w 3 jcwp (Jodłówka, Łęg od Turki do ujścia, Dąbrówka). W tych jednolitych częściach wód nie stwierdzono przekroczeń wartości granicznych określonych dla dobrego stanu/potencjału.

IV. Klasyfikacja wskaźników stanu chemicznego:

Wskaźniki stanu chemicznego monitorowane były w 19 jednolitych częściach wód (w jcwp Osa nie planowano badań wskaźników stanu chemicznego). Przekroczenia środowiskowych norm jakości dla wybranych wskaźników stanu chemicznego stwierdzono w 12 jednolitych częściach wód:

- Jodłówka, Łęg od Turki do ujścia, Dąbrówka - przekroczenie dla wskaźnika difenylotery bromowane oznaczanego w biocie oraz dla wskaźnika rtęć i jej związki oznaczanego w biocie;
- Łęg od Turki do ujścia – przekroczenie dla wskaźnika fluoranten oznaczanego w biocie,
- Jodłówka, Bukowa od Rakowej do ujścia, San od Wisłoka do ujścia, Łęg od Turki do ujścia, Chodcza, Barcówka, Dopływ spod Rozwadowa, Gilówka, Dąbrówka, Wisła od Wisłoki do Sanny, Sanna do Stanianki, Dopływ z Chwałowic – przekroczenie dla wskaźnika benzo(a)piren oznaczanego w wodzie.

Problem zanieczyszczenia wód WWA nie dotyczy tylko wód z terenu powiatu, lecz ma wymiar ogólnokrajowy, a główną jego przyczyną jest depozycja atmosferyczna związana z tzw. „niską emisją”. Zgodnie z opracowaniem: „Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy” (Min. Infrastruktury, Warszawa, 2021), depozycja atmosferyczna jest jedną z głównych presji odpowiedzialną za nieosiągnięcie dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych.

W 7 jednolitych częściach wód (Łukawica, Żupawka, Dopływ z Maziarni, Strug, Rudnia, Grochalka, Sanna od Stanianki do ujścia) wykazano zgodność monitorowanych wskaźników stanu chemicznego ze środowiskowymi normami jakości.

W wodach 5 jednolitych części wód z terenu powiatu stalowowolskiego (Łukawica, Łęg od Turki do ujścia, Rudnia, Sanna do Stanianki, Dopływ z Chwałowic) wykonano badania heptachloru w wodzie, jednak z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż środowiskowe normy jakości nie dokonano jego klasyfikacji.

Ostatnia aktualna klasyfikacja odpowiednio stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód jednolitych części wód została wykonana w 2022 roku, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań uzyskanych z ostatnich 6 lat tj. za lata: 2016-2021 (podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1475)). Zestawienie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód z terenu powiatu stalowowolskiego monitorowanych w latach 2016-2021 zostało przekazane do Starostwa Powiatowego w Stalowej Woli pismem znak: DMS-RZ.70.1.2023 z dnia 19.09.2023 r.

Szczegółowe informacje na temat prowadzonego przez GIOŚ monitoringu wód powierzchniowych, wyniki klasyfikacji wskaźników, ocena stanu jcwp, znajdują się na portalu jakości wód powierzchniowych (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/>).

Wyniki klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i wskaźników stanu chemicznego w jednolitych częściach wód powierzchniowych na terenie powiatu stalowowolskiego monitorowanych w 2023 roku – źródło: wyniki badań PMS

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód (jcw)	Nazwa i kod reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Status jcw	Klasyfikacja elementów stanu/potencjału ekologicznego									Wskaźniki stanu chemicznego – zgodność ze środowiskowymi normami jakości: TAK/NIE	Wskaźniki decydujące o niekorzystnej jakości wód
					ELEMENTY BIOLOGICZNE						Klasa elementów HYMO (HIR)	Klasa elementów FCH	Klasa elementów FCH-SZ		
					Fitoplankton (IFPL)	Fitobentos (IO)	Makrofity (MIR)	Makrobezkręgowce bentosowe (MMI)	Ichtyofauna (EFH_PL)	Klasa elementów BIOL					
1	Jodłówka PLRW20001022989	Jodłówka - Wola Rzeczycka PL01S1601_1961	PNp	NAT		1	3	5	2	5	1	>2	2	NIE	1. makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ogólny węgiel organiczny 2. difenyletery bromowane (biota), rtęć i jej związki (biota), benzo(a)piren (woda)
2	Bukowa od Rakowej do ujścia PLRW200011229499	Bukowa - Chłopska Wola PL01S1601_1959	RzN	NAT								1		NIE	1. brak 2. benzo(a)piren (woda)
3	Łukawica PLRW20001022969	Łukawica - Kępa Rzeczycka PL01S1601_1960	PNp	NAT								1		TAK*	1. brak 2. brak
4	San od Wisłoka do ujścia PLRW20001222999	San – Wrzawy PL01S1601_1955	RwN	NAT	3					3		1		NIE	1. fitoplankton 2. benzo(a)piren (woda)
5	Osa PLRW200010219889	Osa - Kępie Zaleszańskie PL01S1601_0419	PNp	NAT			4		4	2		>2			1. makrobezkręgowce bentosowe, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny 2. nie monitorowano wskaźników stanu chemicznego
6	Żupawka PLRW2000102196899	Żupawka – Jeziórko PL01S1601_3676	PNp	NAT								>2		TAK	1. tlen rozpuszczony, przewodność w 20°C 2. brak
7	Łęg od Turki do ujścia PLRW200011219899	Łęg – Gorzyce PL01S1601_1884	RzN	NAT		3	3	4	4	4	1	>2	2	NIE*	1. fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna, ogólny węgiel organiczny 2. difenyletery bromowane (biota), fluoranten (biota), rtęć i jej związki (biota), benzo(a)piren (woda)
8	Chodcza PLRW200010229169	Chodcza – Kłyżów PL01S1601_0449	PNp	SZCW								1		NIE	1. brak 2. benzo(a)piren (woda)
9	Barcówka PLRW20001022929	Barcówka - Stalowa Wola PL01S1601_1956	PNp	NAT								1		NIE	1. brak 2. benzo(a)piren (woda)
10	Dopływ spod Rozwadowa PLRW20001022952	Dopływ spod Rozwadowa – Pilchów PL01S1601_0452	PNp	NAT								1		NIE	1. brak 2. nikiel i jego związki, benzo(a)piren (woda)
11	Dopływ z Maziarni PLRW200010219874	Dopływ z Maziarni – Przysłów PL01S1601_0417	PNp	NAT								2		TAK	1. brak 2. brak
12	Gilówka PLRW200010229489	Gilówka – Studzieniec PL01S1601_0451	PNp	NAT								1		NIE	1. brak 2. benzo(a)piren (woda)
13	Strug PLRW2000102198929	Strug – Gorzyce PL01S1601_0421	PNp	NAT			4		4	4		2		TAK	1. makrobezkręgowce bentosowe 2. brak
14	Rudnia PLRW200010227899	Rudnia – Rudnik nad Sanem PL01S1601_0439	PNp	SZCW								1		TAK*	1. brak 2. brak

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód (jcwp)	Nazwa i kod reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Status jcwp	Klasyfikacja elementów stanu/potencjału ekologicznego									Wskaźniki stanu chemicznego – zgodność ze środowiskowymi normami jakości: TAK/NIE	Wskaźniki decydujące o niekorzystnej jakości wód	
					ELEMENTY BIOLOGICZNE						Klasa elementów HYMO (HIR)	Klasa elementów FCH	Klasa elementów FCH-SZ			
					Fitoplankton (IFPL)	Fitobentos (IO)	Makrofity (MIR)	Makrobezkręgowce bentosowe (MMI)	Ichtiofauna (EFI+_PL)	Klasa elementów BIOL						
15	Grochalka PLRW200010219852	Grochalka – Spie PL01S1601_3700	PNp	SZCW								2		TAK	1. brak 2. brak	
16	Dąbrówka PLRW200010219669	Dąbrówka – Stale PL01S1601_3681	PNp	SZCW		1	2	2	1	2	4	>2	1	NIE	1. ogólny węgiel organiczny 2. difenylotery bromowane (biota), rtęć i jej związki (biota), benzo(a)piren (woda)	
17	Wisła od Wisłoki do Sanny PLRW2000122319	Wisła - Zabelcze PL01S1101_3860	RwN	NAT	3							3		1	NIE	1. fitoplankton 2. benzo(a)piren (woda)
18	Sanna do Stanianki PLRW20000623219	Sanna – Potoczek PL01S1101_4036	RW_wap	NAT									2	NIE*	1. brak 2. benzo(a)piren (woda)	
19	Sanna od Stanianki do ujścia PLRW2000112329	Sanna – Opoka PL01S1101_1575	RzN	NAT									1	TAK	1. brak 2. brak	
20	Dopływ z Chwałowic PLRW200010231589	Dopływ z Chwałowic - Janiszów (droga 755) PL01S1101_0355	PNp	NAT										>2	NIE*	1. tlen rozpuszczony 2. benzo(a)piren (woda)

Objaśnienia:

Status jcwp

IFPL

IO

MIR

MMI

EFI+_PL

Klasa elementów BIOL

Klasa elementów HYMO (HIR)

Klasa elementów FCH

Klasa elementów FCH-SZ

(biota)

(woda)

NAT – naturalna jcwp, SZCW – silnie zmieniona jcwp

wskaźnik fitoplanktonowy

Multimetryczny Indeks Okrzymkowy

Makrofitowy Indeks Rzeczny

wskaźnik makrobezkręgowców bentosowych

wskaźnik ichtiologiczny

klasa elementów biologicznych

klasa elementów hydromorfologicznych (klasa Hydromorfologicznego Indeksu Rzecznego)

klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)

klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (gr. 3.6)

badania w tkankach wodnych organizmów żywych

badania w wodzie

w przypadku klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego:

- wypełnienie komórki kolorem **czzerwonym** oznacza nieosiągnięcie zgodności ze środowiskowymi normami jakości przez wskaźnik/wskaźniki stanu chemicznego wskazane w pkt. 2 – stan chemiczny poniżej dobrego

- wypełnienie komórki kolorem **niebieskim** oznacza osiągnięcie zgodności ze środowiskowymi normami jakości przez wskaźnik/wskaźniki stanu chemicznego – stan chemiczny dobry

* wykonano badania heptachloru w wodzie jednak z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż środowiskowe normy jakości nie dokonano jego klasyfikacji

1. Elementy niespełniające wymagań dobrego stanu/potencjału ekologicznego obejmują wskaźniki 1.1. – 3.6.10, które w klasyfikacji osiągnęły klasę gorszą niż 2

2. Wskaźniki stanu chemicznego nieosiągające zgodności ze środowiskowymi normami jakości obejmują wskaźniki 4.1.1. – 4.2.8., które sklasyfikowano poniżej dobrego stanu chemicznego

Podstawa klasyfikacji:

Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

3. OCENA KLIMATU AKUSTYCZNEGO

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 r. na terenie powiatu stalowowolskiego badania hałasu komunikacyjnego nie były prowadzone.

W systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska – elektronicznej bazie eHałas – P, zagregowano jedynie wyniki pomiarów hałasu przemysłowego z 8 zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu. Pomiary wykonane zostały przez te podmioty w 2023 r. w ramach badań okresowych, zgodnie z art. 147 ustawy Prawo ochrony środowiska. Dane pomiarowe z dokładną lokalizacją punktów pomiarowych przedstawiono w poniższej tabeli. Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów hałasu przemysłowego na terenie powiatu stalowowolskiego nie wykazała przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Wyniki pomiarów poziomów hałasu przemysłowego na terenie powiatu stalowowolskiego w 2023 r. - źródło: baza eHałas-P

Nazwa zakładu	Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne		Czas odniesienia	Data pomiaru	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory Noc 8hy [dB]	Przekroczenie [dB]	Przedział niepewności U95/U95+ [dB]
Track Tec Lipa Sp. z o.o. Zaklików ul. Leśna 24	Punkt nr 1 Zaklików	22,068897	50,690583	Dzień 8h	2023-08-08	42,4	50,0	-	-	1,7
				Noc 1h	2023-08-08	33,4	-	40,0	-	1,5
	Punkt nr 2 Zaklików	22,069444	50,687222	Dzień 8h	2023-08-08	44,6	50,0	-	-	1,5
				Noc 1h	2023-08-08	34,5	-	40,0	-	1,5
	Punkt nr 3 Zaklików	22,071944	50,687222	Dzień 8h	2023-08-08	47,5	50,0	-	-	1,5
				Noc 1h	2023-08-08	35,9	-	40,0	-	1,5
COGNOR S.A. Oddział HSJ w Stalowej Woli ul. Kwiatkowskiego 1	Punkt nr 1 Stalowa Wola	22,036833	50,556200	Dzień 8h	2023-04-24	38,3	50,0	-	-	1,8
	Punkt nr 2 Stalowa Wola	22,050400	50,557600	Dzień 8h	2023-04-24	49,6	50,0	-	-	1,6
	Punkt nr 3 Stalowa Wola	22,052600	50,575267	Dzień 8h	2023-04-24	50,0	50,0	-	-	1,6
	Punkt nr 4 Stalowa Wola	22,047000	50,562800	Dzień 8h	2023-04-24	42,8	55,0	-	-	1,8
				Noc 1h	2023-04-24	41,9	-	45,0	-	1,6
	Punkt nr 5 Stalowa Wola	22,052517	50,563028	Dzień 8h	2023-04-24	41,1	55,0	-	-	1,7
				Noc 1h	2023-04-24	40,5	-	45,0	-	1,6
	Punkt nr 6 Stalowa Wola	22,057333	50,562028	Dzień 8h	2023-04-24	42,5	55,0	-	-	1,7
Noc 1h				2023-04-24	40,9	-	45,0	-	1,5	
Q-BEV Sp. z o.o. Stalowa Wola ul. Kwiatkowskiego 1	Punkt nr P1 Stalowa Wola	22,041808	50,555744	Dzień 8h	2023-08-31	31,8	50,0	-	-	2,5
				Noc 1h	2023-08-31	21,3	-	40,0	-	2,5
BAGPAK Polska Sp. z o.o. Stalowa Wola ul. Kwiatkowskiego 1	Punkt nr P1 Stalowa Wola	22,041808	50,555744	Dzień 8h	2023-08-31	39,7	50,0	-	-	2,5
				Noc 1h	2023-08-31	38,8	-	40,0	-	2,5
Składowisko odpadów Stalowa Wola	Punkt nr P1 Stalowa Wola	22,011269	50,572258	Dzień 8h	2023-03-29	47,0	55,0	-	-	1,6
ATI ZKM Forging Sp. z o.o. Stalowa Wola ul. Grabskiego 54	Punkt nr 1 Stalowa Wola	22,040694	50,545889	Dzień 8h	2023-04-18	45,4	55,0	-	-	1,5
				Noc 1h	2023-04-18	42,3	-	45,0	-	1,5
Wtór-Steel Sp. z o.o. - Stalowa Wola ul. Grabskiego 12	Punkt nr K1 Stalowa Wola	22,075022	50,551072	Dzień 8h	2023-03-16	45,2	55,0	-	-	3,0
				Noc 1h	2023-03-16	31,0	-	45,0	-	3,0
	Punkt K3 Stalowa Wola	22,077314	50,544569	Dzień 8h	2023-03-16	42,6	55,0	-	-	3,0
				Noc 1h	2023-03-16	27,1	-	45,0	-	3,0
Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. ul. Energetyków 13	Punkt P1 Stalowa Wola	22,075750	50,551278	Dzień 8h	2023-09-08	45,4	55,0	-	-	1,4
				Noc 1h	2023-09-08	43,2	-	45,0	-	1,2

	Punkt P2 Stalowa Wola	22,077583	50,550083	Dzień 8h	2023-09-08	40,1	55,0	-	-	1,3
				Noc 1h	2023-09-08	41,1	-	45,0	-	1,2
	Punkt P3 Stalowa Wola	22,077972	50,549139	Dzień 8h	2023-09-08	41,8	55,0	-	-	1,2
				Noc 1h	2023-09-08	37,2	-	45,0	-	1,3

4. OCENA POZIOMÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

W 2023 r., w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu stalowowolskiego pomiary poziomów pól elektromagnetycznych prowadzono w dwóch punktach pomiarowych w miejscowościach: Zaklików i Zaleszany.

Pomiary wykonane zostały zgodnie z obowiązującą metodyką pomiarową, dotyczącą prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu stalowowolskiego w roku 2023 - źródło: wyniki badań PMS

Lp.	Adres	Współrzędne punktu pomiarowego		Wyniki pomiarów poziomów PEM - składowa elektryczna E [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
		Szerokość geograficzna (N)	Długość geograficzna (E)		
Rok badań 2023					
1	Zaklików	50.755600	22.101861	<0,3*	-
2	Zaleszany	50.638875	21.915017	1,59	0,99

*dolny próg czułości sondy pomiarowej - 0,3 [V/m]

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448) obecnie obowiązujący dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla częstotliwości objętych monitoringiem (tj. 80 MHz - 40 GHz) wynosi 28 V/m (składowa elektryczna).

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie powiatu stalowowolskiego nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dodatkowo zmierzone wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w punkcie pomiarowym w Zaklikowie nie przekroczyły poziomu dolnego progu czułości sondy pomiarowej.

Powyższe wyniki zagregowano w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska – elektronicznej bazie JELMAG. Dostępne są również w Systemie Informacyjnym o Instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne SI2PEM. Baza ta dostępna jest pod adresem: www.si2pem.gov.pl.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- [1] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.).
- [2] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475).
- [3] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r., poz. 300).
- [4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r., poz. 845).
- [5] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448).
- [6] Inspekcja Ochrony Środowiska: Wyniki badań i ocen prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- [7] Ministerstwo Infrastruktury: „Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy” (Warszawa, 2021).
- [8] Zakład Modelowania Atmosfery i Klimatu Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego: Wyniki modelowania stężeń PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, B(a)P, O₃ na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2023.